

Koldske. Det er Tanker, som fandtes i Forslag, der blev fremsat i 80'erne, og som er fremsat atter og atter; noget nyt er der ikke i dem. Det er en Udvidelse af det gamle, og Fagtrængselen, Lektietierperiet undgaar man ikke i nogen Henseende ved det Forslag, som her er kommet frem.

Efter min Mening — og det er det, jeg gerne kort vil sige til sidst — bør man ikke bryde med det nuværende Grundlag for Læreruddannelsen. Vor nuværende Læreruddannelses Rammer er gode nok; det, det kommer an paa, er, hvad man fylder i disse Rammer, det, det kommer an paa, er, at man faar de rette Mænd og Kvinder paa de rette Steder. Det er jo i Virkeligheden vore Privatseminarier, der har forstaaet at samle de mest betydelige Mænd og Kvinder om sig; jeg behøver blot at antyde dette, jeg skal ikke nævne Navne for ikke at fremhæve nogle overfor andre. Det er det, det kommer an paa, at vore Seminarier kan faa de rette Mænd og de rette Kvinder til Arbejdet; Rammerne er i og for sig gode nok.

Det, der er Forskellen paa det nuværende og det kommende — hvis det nu kommer —, er altsaa dette, at nu kræves der paa vore Seminarier noget, der svarer til Mellemskolen, og saa 3 Aar derefter. Det, der her foreslaas, er, at vi skal have en Realeksamen som Forudsætning eller noget, der svarer dertil, og derefter 4 Aar. Det er noget kvantitativt og ikke noget kvalitativt, men denne Kvantitet har efter min Mening sine Færer. Hidtil har vor Lærerundervisning nemlig været bygget paa Erfaringerne for, hvad Landet kræver; det, som dette Lovforslag ønsker, er at faa en Læreruddannelse ud fra de Krav, som Købstæderne stiller. Jeg tror, det bliver nødvendigt en Gang paa visse Omraader at lovgive forskelligt for Købstæder og Land. Man har været saa bange for, at man skulde faa forskellige Slags Lærere, nogle mere lærde end andre mindre lærde. Det har vi jo allerede. Vi har Biskolelærerinder og -lærere, vi har Forskolelærerinder, vi har Seminarister, vi har Faglærerinder, og vi har dem, der har været paa Statens Lærerhøjskole. Vi har allerede flere Grader, og det vil aldrig kunne undgaas. Den Lærer, der er Skub i, vil altid have baade Tid og Lejlighed til at fortsætte sin Uddannelse, efter at han er blevet ansat paa den Lærereksamen, han allerede har.

Det, som det efter min Mening kommer an paa, er at bygge paa det, som vi nu har, paa de 3 Aar, bygge ovenpaa det. Tænk Dem den Tanke ud at bo i 4 Aar i Ranum i den Tid af ens Liv, da man er mest i

Grøde, mest i Udvikling, trænger til at komme i Forbindelse med aandelige Rørelser og med forskellige Personligheder. Der er maaske ikke mange af mine Tilhørere, der har været i Ranum, men det er et af de mest afsides liggende Steder, der er her i Landet. Man er henvist til den lille Kreds af Lærere, der er der, og naar de 3 Aar er gaaet, saa tror jeg, jeg kan forsikre Dem om, at saa er baade den ene og den anden træt af hinanden.

Hvis vi gaar til disse 4 Aar, maa vi enten flytte vore Statsseminarier fra de afsides liggende Steder, hvor de ligger, hvad enten det saa er Ranum, Jonstrup eller Jelling, til Steder, hvor der er mere aandeligt Liv for de unge; eller ogsaa — hvad der efter min Mening var det bedste — lade Eleverne være der kun en Tid og saa lade dem, der vil videre, komme hen andre Steder og der faa den videre Uddannelse, enten til Statens Lærerhøjskole eller til Københavns Universitet eller — som jeg haaber det kan blive — til det Universitet, vi maa have i Jylland, dette Universitet i Jylland, som jo ikke behøver at være et fuldt Universitet paa een Gang. Vi kan blot begynde med at lave den Plads for nogle Medicinere derovre, som er nødvendig, og saa en Lærerhøjskole som en Begyndelse til det kommende Universitet. Dermed er Begyndelsen gjort, saa gaar vi videre senere.

Det er den Retning, jeg mener, vi maa gaa i: bygge op paa det, vi har, bygge paa den Tradition, der har saa mange gode Kræfter. Jeg vil ikke være med til at lave en Ordning, hvorved Landets Ungdom skal være tvunget til i længere Tid end nu at gaa paa de afsides liggende Steder, hvor man har lagt vore Seminarier. Jeg kan egentlig ikke forstaa, at 3 Aar kan fyldes tilstrækkeligt der; men det har vist sig, at de kan det. Jeg tror ikke paa det fjerde.

Det er dette, jeg gerne vil fremhæve her: Lad os beholde det, vi har, lad os reformere indenfor de Rammer, lad os faa de rette Personligheder ind der, og dernæst bygger vi videre op for de Skoler, som trænger til mere uddannede Lærere, og for de Mænd og Kvinder, som vil have en videre Uddannelse.

Jeg ved, at den højtærede Undervisningsminister er enig med mig i, at det gælder om at faa de rette Folk paa de rette Steder; nu er det at haabe, at den højtærede Undervisningsminister maa have det rette Syn til at finde disse Lærere.

Ministeren har i denne Sommer udtalt